HRAVÁ

ČÍTANKA

Pracovní učebnice pro 1. ročník ZŠ

V souladu s RVP

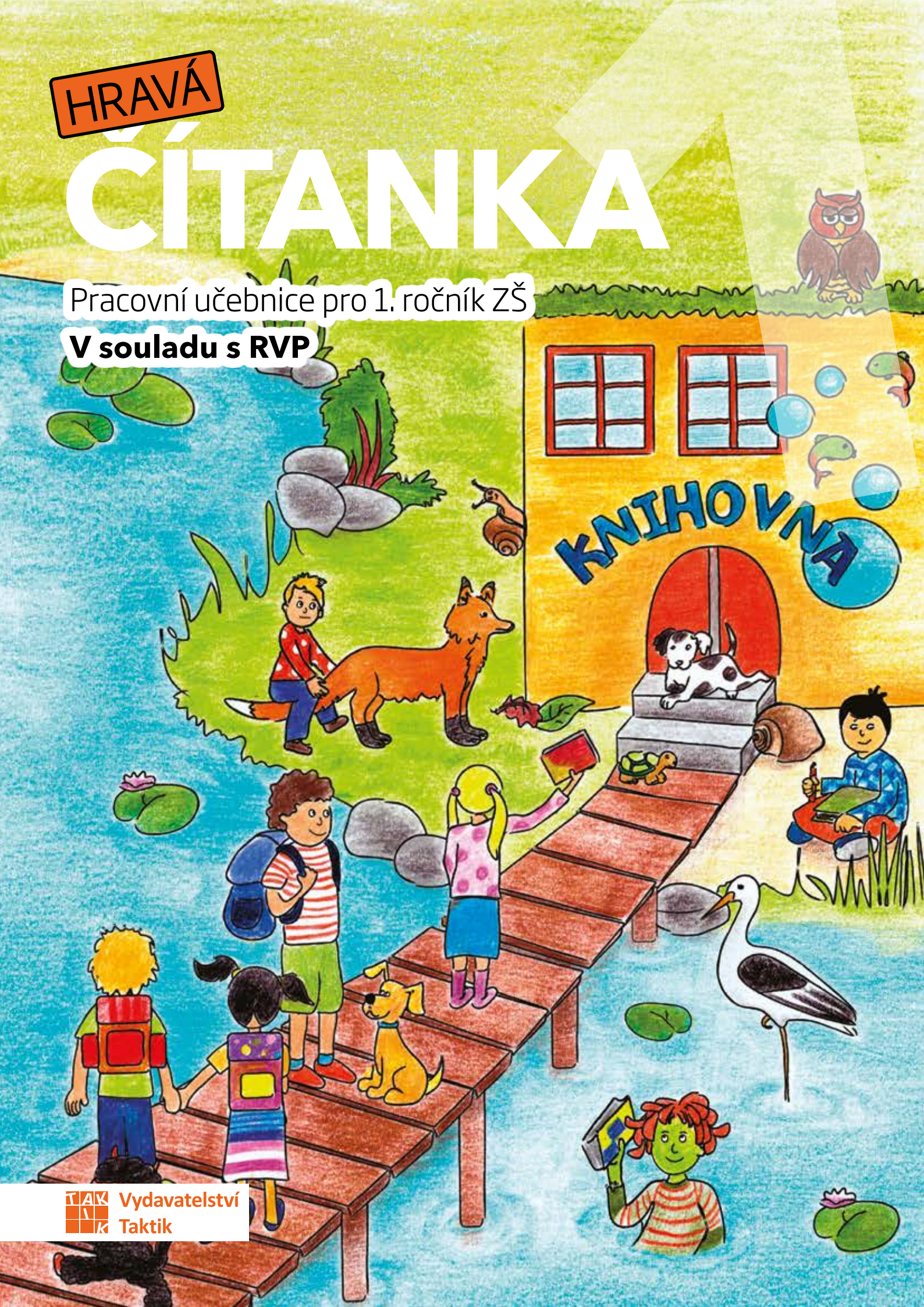

Vydavatelství Taktik

HRAVÁ

ČÍTANKA 1

HRAVÁ ČÍTANKA 1
Pracovní sešit pro 1. ročník ZŠ

Autoři: Mgr. Monika Linhartová
Odborná spolupráce: Mgr. Věra Štefánková, Bc. Marek Fischer
Recenzenti: Prof. dr. R. Wildová, CSc., Mgr. Martina Sobotková
Jazyková korektura: Mgr. Věra Štefánková

Grafická úprava a sazba: Michaela Slezáková, Sára Doležalová
Ilustrace: Michaela Slezáková
Návrh obálky: Michaela Slezáková, Sára Doležalová

Produktový manažer: Ing. Karel Jager
Projektový manažer: Ing. Maroš Blahovec

ISBN: 978-80-87881-92-7
1. vydání, 2016

Copyright: © Vydavatelství Taktik International, s.r.o., Praha 2016 (1. vydání 2016)

Vyrobil a vydal: Taktik International, s.r.o., Argentinská 38, 170 00 Praha 7

Schválilo MŠMT č.j.: MSMT-44590/2015 dne 16. února 2016 k zařazení do seznamu učebnic pro základní vzdělávání jako součást ucelené řady učebnic pro vzdělávací obor Český jazyk a literatura, 1. – 5. ročník, s dobou platnosti šest let.

www.etaktik.cz

OBSAH

Sísa Kyselá 2
Zuzanka a písmenka 4
Kuba nechce číst 6
Kubula a Kuba Kubikula 8
O hasícím přístroji 12
O lidech 18
Jak si pejsek a kočička dělali k svátku dort 21
Ň ň 24
Holčičky den a noc 26
Překvapení 30
Já Baryk a můj ježek 33
Ježek 35
Malá čarodějnice má zlost 36
Jak se čerti žení 38
Nemalujte čerta na zeď 40
Budulínek a liška 41
Příchod na svět 43
Čáp 44
Radovanovy radovánky 45
S vrabci bývá občas trápení 47
Paleček a jeho kamarádi 50
Zmoudření maxipsa Fíka 52

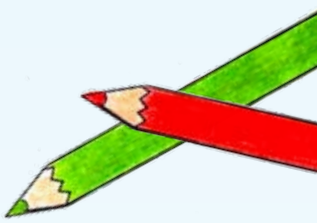

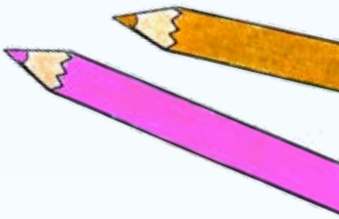

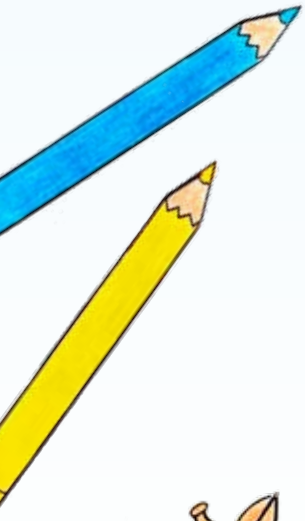

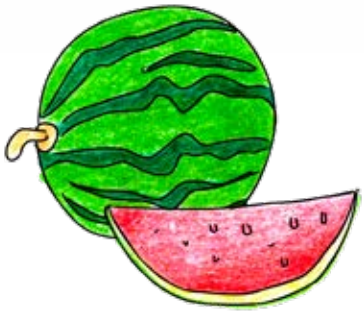

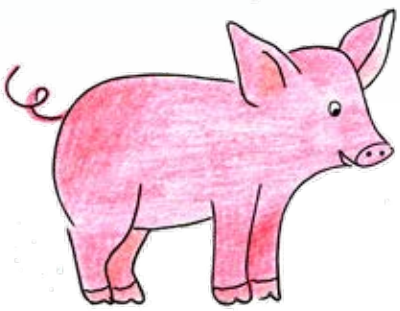

Sísa Kyselá

Ve čtvrtek se to stalo. Dosud největší malér Jendova života. Když přišel ráno do třídy, ležely na jeho lavici brýle. Ve třídě nikdo nebyl. Nápad se dostavil okamžitě. Kdo nosí brýle? Kdo je bude hledat? A kdo bude zuřit, když je nenajde? No jistě, Kyselá. Taková příležitost se nenajde každý den, Jeník brýle rychle strčil do kapsy.

Další nápad se dostavil taky rychle. Kam brýle uložit? Kde se budou nejlíp vyjímat? No ano. U kabinetu sedí na zdi sova pálená. Té báječně padnou. A třída padne smíchy, až to uvidí. A honem! Než někdo přijde!

Sova nevisela moc vysoko. Nasadit jí brýle bylo dílem okamžiku. Pak se Jeník jakoby nic vrátil do třídy. Nikdo ho při činu neviděl. Kyselá už stála u lavice, zády k němu. Cosi hledala v tašce. „Kde můžou být?“ divila se. Jeník se začal dusit. „Kam jsem je mohla dát?“ dolovala Kyselá dál v tašce. Jeník si přikryl pusu rukou. Už to smíchy nemohl vydržet. „Neviděl jsi je?“ zeptala se Kyselá. Otočila se k Jeníkovi a … na nose měla brýle!

Jenda měl pocit, že se zeměkoule točí naopak. Jak je to možné? Nemohla si přece pro ně dojít! A když ona má brýle – kdo je tedy nemá?! „Co…co vlastně hledáš?“ zeptal se. „No přece pastelky!“ řekla Kyselá. „Nemůžu je najít…Ale ne, tady jsou!“ Jeník stál a zíral na Kyselou dál. Ona hledá pastelky. Brýle má. Neuráží se. Propánajána, co se to vlastně děje?

Příští chvíle vše objasnila. Zazvonilo. Otevřely se dveře – do třídy vešla učitelka. V tu chvíli Jeník pochopil. Její nos vypadal jinak než obvykle. Něco mu chybělo. Ano. Brýle.

(Sísa Kyselá – Martina Drijverová)

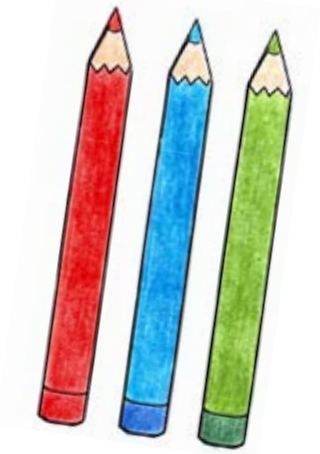

1 Kde se příběh odehrává? Napiš.

2 Vybarvi názvy místností, které najdeš ve škole.

ředitelna

ložnice

obývací pokoj

sborovna

tělocvična

jídelna

třída

3 Nakresli, co chybělo paní učitelce a co Kyselé.

4 Napiš dny v týdnu. Den, ve kterém se příběh odehrává, podtrhni.

5 O přestávce se ve třídě děje spousta věcí. Barevně spoj situaci a její řešení.

Vrazíš do někoho.

Kamarád se s tebou rozdělil o svačinu.

Chtěl by sis půjčit pastelku.

Shodíš někomu věci z lavice.

Mohu si to, prosím, půjčit?

Omluvím se.

Děkuji.

Promiň, já nerad.

O lidech

Nic platno, Dášo, už brzo budeš muset jít mezi jiné lidi a budeš patřit do jiné smečky. Tak já ti něco povím o lidech.

Podle tvrzení některých zvířat je člověk zlý, i mnozí lidé to říkají, ale nevěř tomu. Kdyby byl člověk zlý a necitelný, vy pejskové byste se k němu nepřidali a podnes byste žili divoce ve stepích. Ale z toho, že se s ním kamarádíte, je vidět, že vás už před tisíci lety hladil a škrabal za uchem a krmil.

Lidí je několikero druhů. Jedni jsou velcí, štěkají hlubokým hlasem jako ohaři a mívají fousy. Říká se jim tatínkové. Těch se drž, protože ti vedou lidskou smečku, a proto tak trochu pouštějí hrůzu. Když budeš dělat dobrotu, neublíží ti ani za mák, naopak tě podrbou za uchem. To ty máš ráda, viď?

Druhý druh lidí je o něco menší, štěká tenkým hlasem a má čumáček hladký a holý. To jsou maminky, a těch se Dášeňko, drž, protože tě nakrmí a někdy ti vyčešou kožíšek a vůbec se budou o tebe starat a hladit tě a nedají ti ublížit. Jejich přední tlapky, to ti je samá dobrota.

Třetí druh lidí je maličký, trochu větší než ty, a pištící a kvičí jako štěňata. To jsou děti, a těch se drž. Děti slouží k tomu, aby si s tebou hrály a tahaly tě za ocásek a honily se s tebou po prérii a vůbec aby byla nějaká psina. Jak vidíš, je to v lidské smečce správně zařízeno.

Někdy si budeš hrát na ulici s pejsky a bude ti s nimi dobře a veselo, protože je to tvá krev a tvůj rod, ale doma, Dášo, doma se budeš cítit jen mezi lidmi. S lidmi tě pojí něco divnějšího a jemnějšího nežli krev. To něco je důvěra a láska.

Tak běž.

(Dášeňka čili život štěněte – Karel Čapek)

1 **Najdi mezi písmeny názvy členů rodiny. Slova barevně zakroužkuj a napiš. Pojmenuj členy rodiny u jednotlivých obrázků.**

MOTATÍNEKBUTEMAMINKASTRÝCDANEDĚDEČEKRET

BABIČKASTOPRTETAUBRATRANECSESTŘENICE

Ň ň

Tříhlavý drak, to je laň,
jelenova družka – saň.
Předsíni se říká skříň
a pro šaty máme síň.

Ňouma jistě všechno umí,
všemu ihned porozumí.
Máňa ňafá na dvorečku,
fenka k svatbě chystá vlečku.

Čistý sešit mě vždy zlobí,
lépe když ho kaňky zdobí.
Kočka někdy mlsně mňouká,
myší mňamku z pusy souká.

(Popletená abeceda – Zuzana Pospíšilová)

1 **První sloku básničky přepiš tak, aby nebyla popletená.**

2 Vylušti křížovku podle nápovědy (odpovědi najdeš v textu), tajenku napiš.

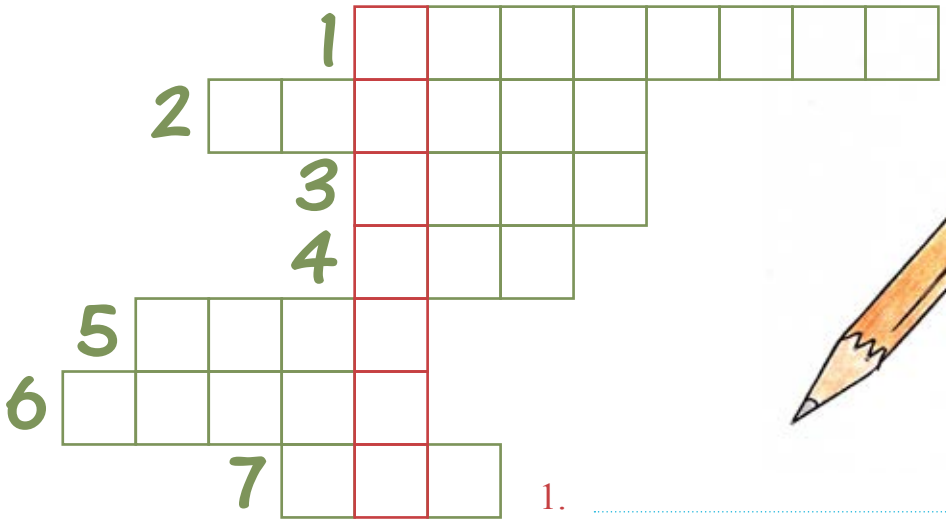

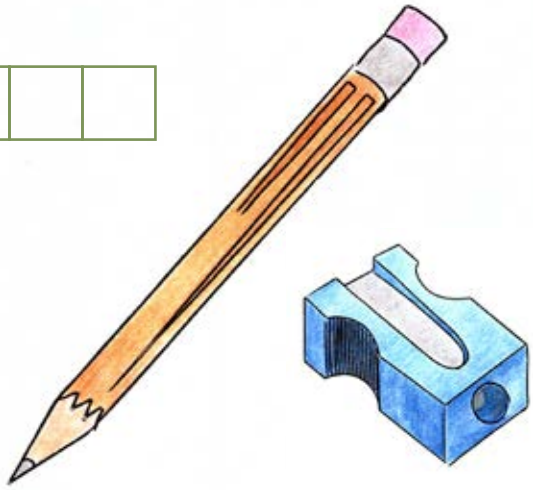

1. ..... se říká síň.
2. Kočka někdy mlsně ..... ,
3. Myší mňamku z ..... souká.
4. Tříhlavý drak, to je ..... .
5. ..... když ho kaňky zdobí.
6. Čistý ..... mě vždy zlobí.
7. jelenova družka – ..... .

Napiš tajenku: Nejsi žádný _____ .

3 Podtrhni správnou odpověď.

Kdo je to ňouma? — všechno umí – všechno zkazí

Jak se správně říká Máně? — Marcela – Marie

Co dělá kočka s myší? — chytí a sní – bojí se jí a uteče

Jak se čerti žení

Jak se čerti žení, to je cirkus! Ještě před svatbou jde čertí ženich s čertí nevěstou ke kováři. Aby jim parádně okoval kopyta. Myslíš, že dá ženich nevěstě přednost? Aby byla okovaná první? Ani nápad! Naopak: kope ji, aby ho pustila napřed! A ona kope jeho. Aby se choval slušně. Copak tohle se dělá?

Když kovář kove čertici, fouká čert schválně do výhně. Aby jí lítaly jiskry do chlupů. Aby jí to štípalo.

Když kovář ková čerta, čertice mu podloží pod ohon kovadlinu. Pak do něj uhodí perlíkem. Kovářským kladivem. Vší silou. To čert řve! Jako tisíc ďáblů!

Při svatebním obřadu jim obvykle oddávající čert ukradne prstýnky. A když se jich zeptá: „Berete si dobrovolně tohoto čerta či tuto čertici?“ – co myslíš, že udělají? Neodpovědí „ano“. Vypláznou na sebe jazyky! Že jim není hanba!

Při svatebním přípitku namáčí jeden čert druhému oháňku do skleničky. A při hostině chodí všichni čerti po stolech. Šlapou kopyty do talířů. Měli by se za to stydět!

Nejhorší je, když jde čertí ženich s čertí nevěstou spát. Nejprve se poperou o pyžama. Pak se seperou o to, kdo bude spát nalevo a kdo napravo. Nakonec přijde ta největší pranice. O peřinu. O tu se tahají tak, že ji prostě přetrhnou. Když se z ní peří vysype, perou se do rána o každé peříčko. Pak zase vypláznou na sebe jazyky a usnou. Vždyť chumelenice není nic jiného, než čertí pranice o peříčka. Ale když skončí, dá se lyžovat.

(Pět báječných strýčků – František Nepil)

1 Vybarvi rámeček se správně napsaným slovem.

kopyta	kotypa	kopta	Kotpa
kladyvo	kladvo	kladivo	kiadlvo
čertice	čertyce	čartice	Čerťice
chumelice	chumelnice	chumenice	chumelenice
períčko	peříčko	perčko	paříčko

2 Čerti přeházeli slova ve větě. Slož je tak, jak jdou za sebou a větu napiš

pyžama. se poperou o Nejprve

3 Čerti ve slovech slízali všechna znaménka. Dopiš je červenou pastelkou. Práci oznámkuj.

zeni, certi, ohanku, tisic dablu, pericko, talire

Paleček a jeho kamarádi

„Mámo, usmaž koblížky!“
„Až mi dojdeš na šišky,
nemám už čím topit, synku,
dělej něco pro maminku!“

V lese bum, bum, bum,
šiška jako dům,
za ní druhá, po ní třetí
z vysokého smrku letí.

Paleček je dávno v lese,
sám však šišku neunese.
Jde okolo školáček
jménem Ukazováček.

Okoukne ji, pak se sehne,
ale šiškou ani nehne.

Zavoláme Prostředníčka:
„Prostředníčku, pomoz nám!“
Chlapečkovi zrudla líčka:
„Nadarmo se namáhám!“

Zavoláme Prsteníčka:
„Prsteníčku, tak co ty?“
Chlapečkovi zrudla líčka:
„Šiška dělá drahoty.“

Zavoláme na Malíčka:
„Malíčku, pojď, pomoz nám!“

Malíček je chytrá hlava,
kamarádům rady dává:
„Ty jdi sem a ty jdi tam,
čekejte, až zavolám!

Tak teď! Hej rup! Už ji nesem …“
Vracejí se domů lesem,
máma jim dá za šišku
cukrovanou kobližku.

(Špalíček veršů a pohádek – František Hrubín)

1 Z textu vypiš jména jednotlivých prstů. Pozor, na začátku slov budou malá písmenka – názvy prstů už nejsou vlastní jména jako jména kluků v básničce.

2 V lese těžíme dřevo. Napiš, k čemu dřevo používáme.

3 Stromy jehličnaté vybarvi zeleně, stromy listnaté žlutě.

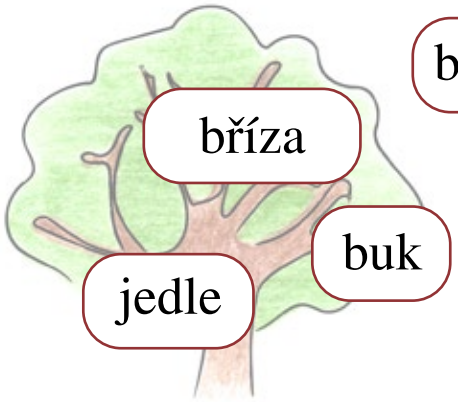

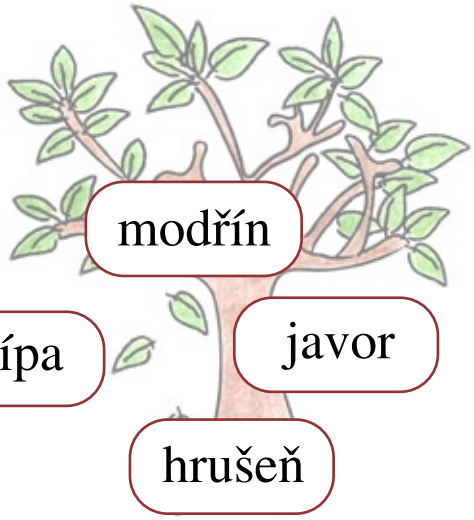

borovice dub modřín

bříza jabloň lípa javor

buk smrk osika hrušeň

jedle

4 Pozorně si přečti text, a napiš, kdo dává kamarádům rady.

Kamarádům dává rady _____

5 Který strom na zimu opadává (zakroužkuj)? Spoj list se správným stromem.

javor jedle topol lípa dub

Zmoudření maxipsa Fíka

Ráno začali zpívat ptáci, pak zakokrhal kohout a potom vstal i úplně největší pes Fík. Protáhl se, zazíval a šel se k pumpě umýt. Před polednem přišel listonoš a Fík ho běžel slušně přivítat. Rád by se s ním byl i pomazlil – jenže to jaksi nevyšlo… „Ale no, no – pane listonoš, to je mi líto!“ omlouval se tatínek. „Nemůžete říct, že máte na dvoře tygra?“ zlobil se listonoš. „Člověk by si dal pozor!“ „To není tygr, pane listonoš. To je s odpuštěním pes. Jenom je drobátko větší.“ Pro jistotu zhotovil tatínek varovný nápis: POZOR! HODNÝ, ALE MOC VELKÝ PES!

„Krrrásného pejska máte,“ pravila s obdivem sousedka. „Tak moudře kouká! A jak rozumně vypadá … už jenom promluvit!“ „A kdo říká, že neumím?“ hlubokým hlasem promluvil Fík. Zato sousedka už neřekla ani slovo …

Tatínek rozhodl, že mluvící pes se musí hned nějak využít. „Běž do hospody a přines mi jedno pivo,“ řekl mu. „A slušně pozdrav!“ „Ale no dyk já vim,“ zavrčel Fík a pelášil do vsi.

(Maxipes Fík – Rudolf Čechura, Jiří Šalamoun)

1 V první větě červeně podtrhni jednoslabičná slova.

2 Z textu vypiš jméno. _____

3 Znáš jiná jména začínající písmenem „F“? Napiš.

_____

4 Jaký byl Fík? Z přeházených slabik slož názvy vlastností.

ŠÍ NEJ VĚT _____

SLUŠ NÝ PO _____

MLU CÍ VÍ _____

Seznam použité literatury:

MACOUREK, Miloš, 2006. *Pětka z přírodopisu & jiné macourkoviny.*
1. vyd. Praha: Albatros. ISBN 80-00-01191-3.
POSPÍŠILOVÁ, Zuzana, 2012. *Popletená abeceda: dej básničky do pořádku.*
1. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4094-2.
DRIJVEROVÁ, Martina, 2014. *Zlobilky.* 2. vyd. Praha: Albatros. ISBN 978-80-00-03472-0.
NEPIL, František, 2001. *Já Baryk.* 4. vyd. Praha: Albatros. ISBN 80-00-00983-8.
LORENCOVÁ, Zdenka, 2005. *Měly myši školu: veselá abeceda.*
1. vyd. Praha: Knižní klub. ISBN 80-242-1477-6.
PREUSSLER, Otfried, 1993. *Malá Čarodějnice.*1. vyd. Praha: Albatros. ISBN 80-00-00432-1.
NEPIL, František, 1987. *Pět báječných strýčků.* 1. vyd. Praha: Olympia. ISBN 27-051-87.
HRUBÍN, František, 2004. *Špalíček veršů a pohádek.* 5. vyd. Praha: Albatros. ISBN 80-00-01652-4.
ČECHURA, Rudolf, 1989. *Maxipes Fík.* 2. vyd. Praha: Albatros. ISBN 80-00-00096-2.
SVĚRÁK, Zdeněk, 1994. *Radovanovy radovánky.* 1. vyd. Praha: Knižní klub. ISBN 80-7176-013-7.
SVĚRÁK, Zdeněk; **VOTRUBA, Jiří**, 2010. *Pan Buřtík a pan Špejlička.*
1. vyd. Praha: Albatros. ISBN 9788000026817.
ČAPEK, Josef, 2003. *Povídání o Pejskovi a Kočičce.* 13. vyd. Praha: Albatros. ISBN 80-00-01878-0.
SVĚRÁK, Zdeněk, 2005. *Tatínku, ta se ti povedla.* 1. vyd. Praha: Albatros. ISBN 80-00-01469-2.
DRIJVEROVÁ, Martina, 2010. *Sísa Kyselá.* 2. vyd. Praha: Albatros. ISBN 978-80-00-02626-8.
SEKORA, Ondřej, 2001. *Uprchlík na ptačím stromě.* 6. vyd. Praha: Amulet. ISBN 80-86299-62-7.
ŽÁČEK, Jiří, 2002. *Nemalujte čerta na zeď.* 1. vyd. Praha: Albatros. ISBN 80-00-00981-1.
ČAPEK, Karel, 2009. *Dášeňka čili život štěněte.* 2. vyd. Praha: Knižní klub. ISBN 978-80-242-2614-9.
MOTLOVÁ, Milada; **PTÁČKOVÁ, Olga**, 1994. *Co je to?: Knížka hádanek.*
1. vyd. Praha: Kalich. ISBN 80-7017-792-6
BRAUNOVÁ, Petra, 2006. *Kuba nechce číst.* 1. vyd. Praha: Albatros. ISBN 80-00-01742-3.
VANČURA, Vladislav, 2005. *Kubula a Kuba Kubikula.* 5. vyd. Praha: Albatros. ISBN 80-00-01457-2.
LOBEL, Arnold, 1995. *Kvak a Žbluňk od jara do Vánoc.* 1. vyd. Praha: Albatros. ISBN 80-00-00176-4.
ČERNÍK, Michal, 2007. *Pohádkové chvilky dětem do postýlky.*
1. vyd. Praha: Knižní klub, 2007. ISBN 978-80-242-1944-8.
NEPIL, František, 2005. *Tatínek se vyplatí.* 1. vyd. Praha: Knižní klub. ISBN 80-242-1351-6.
FISCHER, Václav. *Špalíček hádane*k. 1. vyd. Praha: Albatros. ISBN 80-00-01033-x.
ŽÁČEK, Jiří, 2015. *Čáp,* Básničky pro malé i větší děti [online článek]. [vid. 2015-09-11].
Dostupný z: http://versovani.blogspot.cz/2010/03/cap-jiri-zacek.html

Objednávky učebnic a pracovních sešitů na
www.etaktik.cz

HRAVÁ ČÍTANKA 1

Pracovní učebnice pro 1. ročník ZŠ

- Celkem 52 moderně zpracovaných a celobarevných stran podporuje motivaci a kreativitu žáků.
- Sestavil ji odborný tým pedagogů a lektorů na základě zkušeností s výukou na 1. stupni ZŠ.
- Pečlivě vybrané literární úryvky, které děti zaujmou i poučí.
- Obsahuje řadu kreativních a hravých úloh na práci s textem a jeho porozumění.
- Výukové texty doprovázejí barevné ilustrace s množstvím detailů, které rozvíjí představivost žáků.

Hravá čítanka je vytvořena v souladu s rámcovým vzdělávacím programem.

Další sešity z řady:

ISBN: 978-80-87881-92-7